

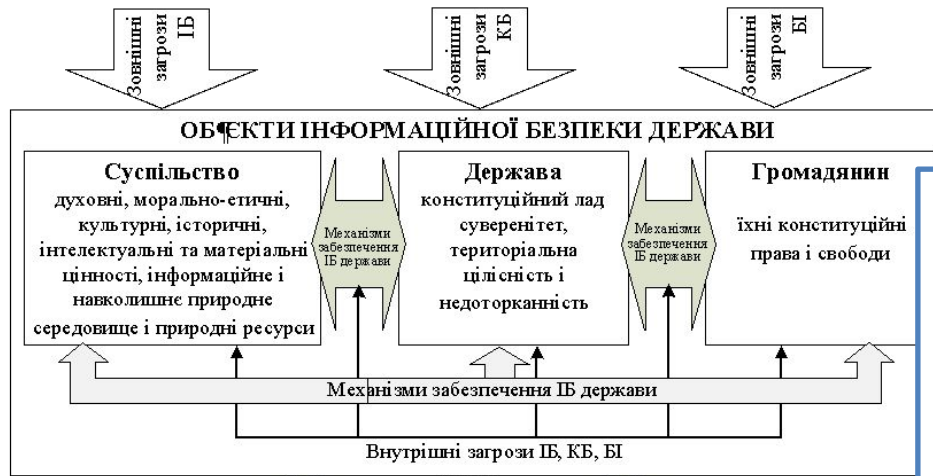
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЛЕКЦІЯ 2

Основні положення інформаційної безпеки

К.т.н., доцент кафедри кібербезпеки та
інформаційних технологій
Король Ольга Григорівна

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Безпека банківських інформаційних ресурсів (Б БІР) – стан захищеності банківських інформаційних ресурсів, що характеризується здатністю користувачів, технічних засобів і інформаційних технологій забезпечити конфіденційність, цілісність автентичність і доступність банківських інформаційних ресурсів при їх обробці в АБС.

Інформаційна безпека банківських інформаційних ресурсів (ІБ БІР) – стан захищеності інформаційного середовища ОБС, що забезпечує її формування, використання і розвиток в інтересах громадян і ОБС.

Кібербезпека банківських інформаційних ресурсів (КБ БІР) – набір засобів, стратегій, принципів забезпечення безпеки, гарантій безпеки, підходів до управління ризиками, дій, професійної підготовки, страхування і технологій, які використовуються для захисту кіберсередовища АБС, ресурсів і користувачів ОБС.

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

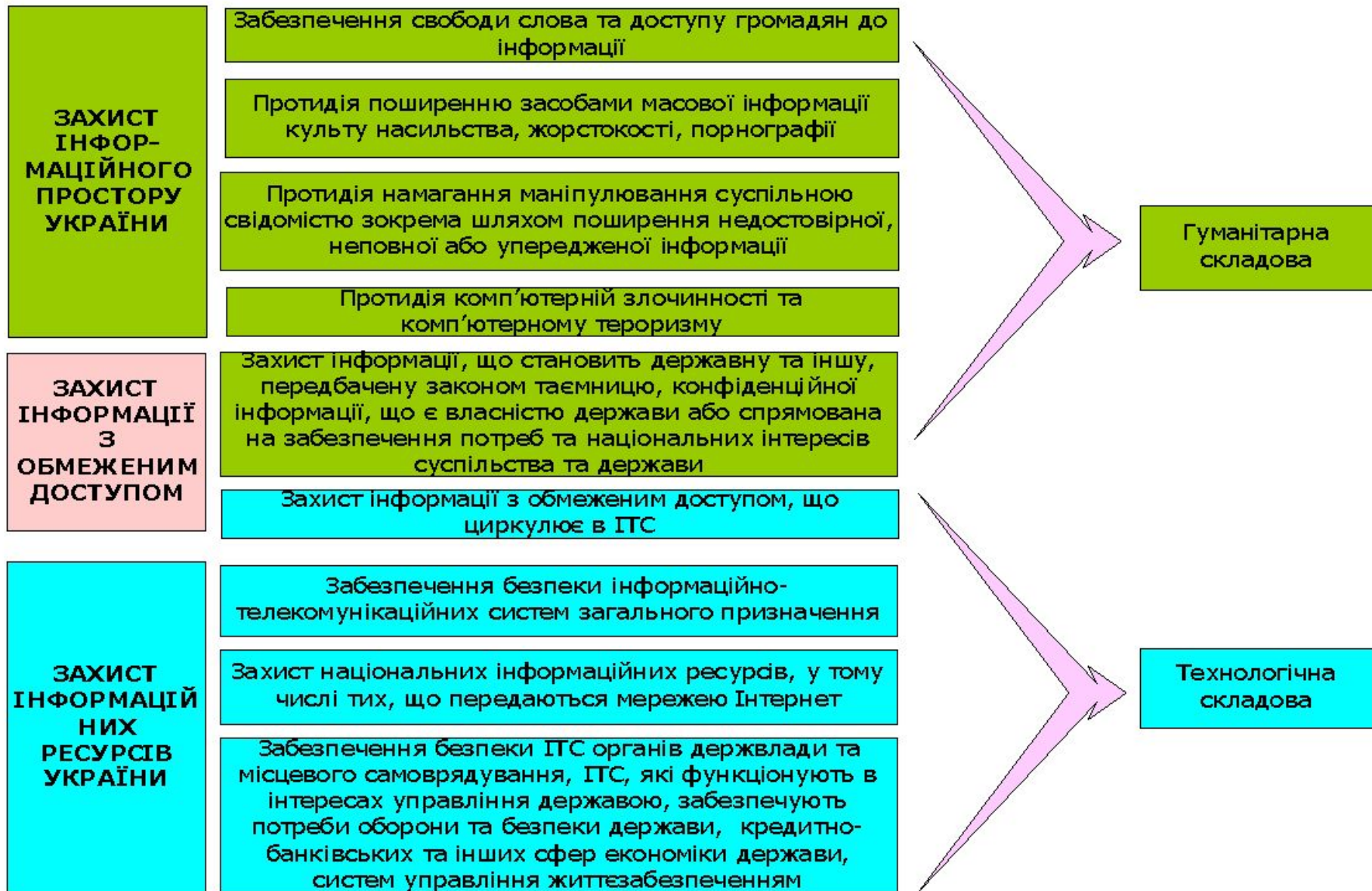
Під інформаційною безпекою розуміють складову частину національної безпеки, що характеризує стан захищеності національних інтересів в інформаційній сфері від зовнішніх та внутрішніх загроз.

Суть інформаційної безпеки полягає у захисті інформаційного простору України від небажаного інформаційного впливу, захисті національних інформаційних ресурсів, забезпеченні безпечного функціонування інформаційних та телекомунікаційних систем, а також у захисті інформації, що циркулює в них.

До об'єктів інформаційної безпеки відносяться: свідомість, психіку людей або різноманітні інформаційні системи, які складають інформаційну інфраструктуру держави.

До соціальних об'єктів інформаційної безпеки відносяться: особистість, колектив, суспільство та держава – її конституційний лад.

Складові інформаційної безпеки

СУБ'ЄКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

держава, що здійснює свої функції через відповідні органи державної влади шляхом створення системи забезпечення інформаційної безпеки;

громадяни, суспільні або інші організації і об'єднання, що володіють повноваженнями по забезпеченню інформаційної безпеки у відповідності до законодавства.

ОСНОВНІ ЦІЛІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

- забезпечення інформаційного суверенітету України в умовах глобалізації інформаційних відносин і прагнення інших країн до інформаційного домінування;
- формування інформаційного середовища, орієнтованого на духовний та інтелектуальний розвиток особи і суспільства в цілому;
- підтримка необхідної достатності інформаційних ресурсів України, які забезпечують розвиток особи та стійке функціонування суспільства і держави;
- забезпечення захисту інформації фізичних, юридичних осіб та держави від зовнішніх і внутрішніх інформаційних загроз, у тому числі боротьба з комп'ютерними злочинами;
- забезпечення законності і реалізація прав суб'єктів інформаційних відносин у галузі створення і використання національних інформаційних ресурсів, інформаційних технологій та інформаційної інфраструктури.

ВИДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Інформаційна безпека особистості — це захищеність психіки і свідомості людини від небезпечних інформаційних впливів: маніпулювання свідомістю, дезінформування, спонукання до самогубства, образ і т. ін.

Інформаційна безпека держави (суспільства) характеризується мірою захищеності держави (суспільства) та стійкості основних сфер життєдіяльності її (економіки, науки, техносфери, сфери управління, військової справи і т. ін.) відносно небезпечних (дестабілізуючих, деструктивних, що уражають державні інтереси і т. ін.)

Державна політика у сфері інформаційної безпеки спрямована на накопичення та захист національних інформаційних ресурсів, розробку та впровадження сучасних безпечних інформаційних технологій, побудову захищеної національної інформаційної інфраструктури, формування і розвиток інформаційних стосунків тощо. Вона повинна реалізовуватись шляхом створення і забезпечення ефективного функціонування в Україні цілісної системи інформаційної безпеки, а також вдосконалення існуючої і розробки нової нормативно-правової бази, яка регулює відносини в сфері інформаційної безпеки, встановлює вимоги і правила провадження діяльності у цій сфері.

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

- забезпечення безпеки діяльності, пов'язаної із забезпеченням свободи слова та доступу громадян до інформації;
- протидія поширенню засобами масової інформації культу насильства, жорстокості, порнографії;
- протидія намагання маніпулювання суспільною свідомістю, зокрема шляхом поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації;
- протидія комп'ютерній злочинності та комп'ютерному тероризму;
- забезпечення безпеки інформаційно-телекомунікаційних систем загального призначення;
- захист національних інформаційних ресурсів, у тому числі тих, доступ до яких здійснюється з використанням мережі Інтернет;
- забезпечення безпеки інформаційно-телекомунікаційних систем органів державної влади та місцевого самоврядування, інформаційно-телекомунікаційних систем, які функціонують в інтересах управління державою, забезпечують потреби оборони та безпеки держави, кредитно-банківських та інших сфер економіки держави, систем управління життєзабезпеченням;

захист інформації, що становить державну та іншу, передбачену законом таємницю, конфіденційної інформації, що є власністю держави або спрямована на забезпечення потреб та національних інтересів суспільства та держави

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Система забезпечення інформаційної безпеки – організована державою сукупність державних органів, посадових осіб, громадських організацій, окремих громадян, об'єднаних цілями та завданнями захисту національних інтересів України в інформаційній сфері, які реалізують державну політику та здійснюють узгоджену діяльність у межах законодавства України.

Основними функціями системи забезпечення інформаційної діяльності є:

1. Створення та забезпечення діяльності державних органів – елементів системи .
2. Управління діяльністю системи.

Міжнародне співробітництво в сфері інформаційної безпеки.

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Основними елементами системи забезпечення інформаційної безпеки України є:

- громадяни України;
- Верховна Рада України;
- Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони;
- Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації;
- Комітет Верховної Ради України з питань транспорту і зв'язку;
- Президент України;
- Національний інститут стратегічних досліджень;
- Рада Національної безпеки і оборони України. Безпосередньо РНБО України підпорядковуються: Інститут проблем національної безпеки та Національний інститут проблем міжнародної безпеки.
- Апарат Ради національної безпеки і оборони України;
- Кабінет Міністрів України. У складі Секретаріату Кабінету Міністрів України діє Управління стратегії розвитку інформаційних ресурсів та технологій;
- Урядова комісія з питань інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів виконавчої влади;
- Національна комісія з питань регулювання зв'язку України;

СУБ'ЄКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

- Міністерство освіти та науки України. У складі Міністерства освіти та науки України діє Державний департамент інтелектуальної власності;
- Державний комітет інформаційної політики, телебачення та радіомовлення;
- Державний департамент з питань зв'язку та інформатизації Міністерства транспорту та зв'язку України;
- Державний комітет архівів;
 - Державний комітет статистики України;
- Служба безпеки України;
- Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України;
- Міністерство внутрішніх справ України.
- Національна Рада України з питань телебачення та радіомовлення;
 - Конституційний Суд України;
- Суди загальної юрисдикції;
- Генеральна прокуратура України;
- Органи місцевого самоврядування;
- Інші державні органи та організації;
- Засоби масової інформації: - Політичні партії та рухи; - Громадські організації та професійні спілки; - Неурядові дослідницькі організації; - Організації та установи, що здійснюють діяльність в інформаційній сфері.

ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Інформаційна безпека є невід'ємним напрямком розбудови інформаційного суспільства, розвиток якого повинен йти не тільки через нарощування технологічних можливостей здійснення інформаційного обміну, але й через глибоке усвідомлення усіма суб'єктами інформаційних відносин - власниками інформації та її користувачами, виробниками інформаційних технологій і засобів, постачальниками послуг, державою - необхідності здійснення всіх заходів щодо захисту інформаційних ресурсів та забезпечення інформаційної безпеки держави.

В Україні захист інформації розглядається як система правових, організаційних, технічних та інших заходів, спрямованих на забезпечення збереження не тільки інформації з обмеженим доступом, а й відкритої інформації, необхідність захисту якої визначається законом. Ці заходи поширюються також на інформаційні ресурси, системи та технології, на засоби їх забезпечення. Вони призначені для підтримки інформації у такому стані, за якого вона зберігає свою фізичну та логічну цілісність, доступність (неможливість блокування) і використовується відповідно до встановленого регламенту.

ЗАГРОЗИ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖСПЕЦЗВ'ЯЗКУ

До загроз національній безпеці в інформаційній сфері, серед інших, віднесено:

- прояви обмеження свободи слова та доступу громадян до інформації;
- комп'ютерна злочинність та комп'ютерний тероризм;
- розголошення інформації, яка становить державну та іншу, передбачену законом, таємницю, а також конфіденційної інформації, що є власністю держави або спрямована на забезпечення потреб та національних інтересів суспільства і держави;
- намагання маніпулювати суспільною свідомістю, зокрема, шляхом поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації.

ЗАГРОЗИ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖСПЕЦЗВ'ЯЗКУ

До зовнішніх факторів, які формують пріоритети і стратегічні цілі політики національної безпеки з урахування ролі та важливості інформаційної складової необхідно віднести:

- посилення загроз національній безпеці, серед яких - прагнення ряду країн та транснаціональних об'єднань до домінування у світовому інформаційному просторі, що призводить до обмеження інтересів України,
- витиснення України із зовнішнього та внутрішнього інформаційних ринків;
- формування негативного іміджу України в світі шляхом поширення інформації, яка не відповідає дійсності;
- діяльність міжнародних терористичних організацій, а також окремих осіб і груп, схильних до деструктивної інформаційної діяльності;
- діяльність іноземних політичних, економічних, військових, розвідувальних й інформаційних структур, яка має спрямування проти інтересів України в інформаційній сфері.
- Крім того, суттєвим зовнішнім фактором, що характеризує середовище формування пріоритетів національної безпеки є глобалізація інформаційного обміну та невідповідність інформаційної інфраструктури України та рівня її розвитку та захищеності вимогам сучасності.

ЗАГРОЗИ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖСПЕЦЗВ'ЯЗКУ

Серед внутрішніх факторів, які стають внутрішніми загрозами національній безпеці держави з позиції формування стратегічних напрямків діяльності щодо забезпечення її інформаційної безпеки, є:

- помітне відставання України від провідних держав світу в галузі створення і впровадження сучасних інформаційних технологій, у сфері розвитку індустрії інформаційних послуг та, як наслідок, вимушене широке використання закордонних програмно-технічних засобів обміну інформацією та її захисту при розбудові національної інформаційної інфраструктури.
- недостатній рівень захищеності державних інформаційних ресурсів, розповсюдження комп'ютерних вірусів, програмних та апаратних закладок спричиняють появу реальної можливості втрати стратегічного важливої інформації, порушення її цілісності та блокування доступу до неї. Крім того, це може призвести до порушення нормального функціонування систем управління об'єктів критичної інфраструктури.

ЗАГРОЗИ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖСПЕЦЗВ'ЯЗКУ

- недостатня узгодженість діяльності державних органів України щодо формування і реалізації єдиної державної політики забезпечення інформаційної безпеки, порушення встановлених режимів функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем органів державної влади та місцевого самоврядування, інформаційно-телекомунікаційних систем, які забезпечують потреби оборони та безпеки держави, кредитно-банківської та інших сфер економіки держави, систем управління життєзабезпеченням;
- об'єктивна неспроможність промисловості України задовольнити попит на сучасне комп'ютерне обладнання та обладнання зв'язку сприяє широкому застосуванню закордонних засобів обчислювальної і комунікаційної техніки.

КОНЦЕПЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Концепція інформаційної безпеки України спрямована на створення передумов для розвитку такого потенціалу інформаційної сфери України, за якого забезпечується її випереджальний розвиток, а зовнішні негативні впливи не створюють реальних небезпек національній інформаційній безпеці держави. Ключове завдання системи інформаційної безпеки – забезпечити сталість такого розвитку, не допускаючи негативних впливів з боку сторонніх суб'єктів.

Реалізація на практиці такого підходу до інформаційної безпеки держави може здійснюватись виключно за участі всіх внутрішніх суб'єктів інформаційних відносин та за умов ефективної взаємодії держави з громадянським суспільством, приватним сектором та окремими громадянами в інтересах ефективного розвитку інформаційної сфери і спільного захисту такого розвитку від зовнішніх загроз

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

державна інформаційна політика – це діяльність держави, спрямована на формування та регулювання середовища, в якому задовольняються інформаційно-комунікативні потреби громадян України, суспільства і держави;

сталий розвиток національного інформаційного простору – такий стан національного інформаційного простору, за якого забезпечується достатній рівень основних потреб та життєво важливих інтересів громадянина, суспільства і держави в інформаційній сфері

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

інформаційна безпека – стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, при якому запобігається завдання шкоди через неповноту, несвоєчасність і недостовірність поширюваної інформації, порушення цілісності та доступності інформації, несанкціонований обіг інформації з обмеженим доступом, а також через негативний інформаційно-психологічний вплив та умисне спричинення негативних наслідків застосування інформаційних технологій;

загрози інформаційній безпеці – наявні та потенційно можливі явища і чинники, які створюють небезпеку життєво важливим інтересам людини і громадянина, суспільства і держави в інформаційній сфері;

стратегічний контент – це національний інформаційний продукт, який має на меті забезпечити політичну, культурну та духовну цілісність і розвиток політичної нації;

національний інформаційний продукт – це аудіовізуальний, друкований чи інший продукт, призначений для задоволення інформаційно-комунікативних потреб громадян України, суспільства і держави, створений громадянами або юридичними особами України згідно з чинним законодавством;

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

національний інформаційний простір – сукупність всіх інформаційних потоків як національного, так й іноземного походження, які доступні на території держави;

інформаційна сфера – сукупність інформаційних технологій, ресурсів, продукції і послуг, інформаційної інфраструктури, суб'єктів інформаційної діяльності та системи регулювання суспільних інформаційних відносин

інформаційний суверенітет України – це виключне право України відповідно до Конституції і законодавства України та норм міжнародного права самостійно і незалежно з додержанням балансу інтересів особи, суспільства і держави визначати й здійснювати внутрішні й геополітичні національні інтереси в інформаційній сфері, державну внутрішню й зовнішню інформаційну політику, розпоряджатися власними інформаційними ресурсами, формувати інфраструктуру національного інформаційного простору, створювати умови для його інтегрування у світовий інформаційний простір та гарантувати інформаційну безпеку держави

інформаційна інфраструктура – сукупність організаційних структур і систем, які забезпечують функціонування та розвиток інформаційного простору, засобів інформаційної взаємодії та доступу користувачів до інформаційних ресурсів

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

забезпечення інформаційної безпеки – діяльність, спрямована на запобігання, своєчасне виявлення, припинення чи нейтралізацію реальних і потенційних загроз інформаційній безпеці України

кібернетична безпека (кібербезпека) – стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави в кіберпросторі;

кіберпростір – середовище, яке виникає в результаті функціонування на основі єдиних принципів і за загальними правилами інформаційних (автоматизованих), телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем

кіберзлочин – суспільно небезпечне винне діяння у кіберпросторі, передбачене чинним законодавством України про кримінальну відповідальність

кібертероризм – терористична діяльність у кіберпросторі або з його використанням.

ОСНОВНИМИ ПРИНЦИПАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

- ❑ верховенство права;
- ❑ пріоритетність захисту прав і свобод людини і громадянина в інформаційній сфері; своєчасність і адекватність заходів захисту життєво важливих національних інтересів України від реальних і потенційних загроз інформаційній безпеці; захист інформаційного суверенітету України;
- ❑ свобода думки і слова та вільне вираження своїх поглядів і переконань; свобода збирати, зберігати, використовувати та поширювати інформацію; захищеність особи від втручання в її особисте та сімейне життя; обмеження доступу до інформації виключно на підставі закону;
- ❑ гармонізація особистих, суспільних і державних інтересів, відповідальність всього Українського народу за забезпечення інформаційної безпеки; розмежування повноважень, взаємодія та відповідальність державних і недержавних суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки; пріоритетність розвитку та поширення національних інформаційних технологій, ресурсів, продукції та послуг, а також політика постійного поліпшення кількості та технічної якості каналів передачі інформації; можливість задіяння в інтересах забезпечення інформаційної безпеки України систем і механізмів міжнародної та колективної безпеки; гармонізація інформаційного законодавства з нормами міжнародного права і правовими актами Європейського Союзу.
- ❑ захист інформаційного суверенітету, державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності України; формування в інформаційному просторі української ідентичності як невід'ємної складової сталого суспільно-політичного дискурсу; формування дуальної системи суспільного та комерційного мовлення; сприяння розвитку в національному інформаційному просторі контенту, який підтримує збереження і захист загальнолюдських цінностей, інтелектуальний, духовний і культурний розвиток Українського народу.

НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

- забезпечення балансу між неухильним дотриманням конституційних прав і свобод людини в інформаційній сфері, зокрема свободи слова, та реалізацією державних функцій щодо своєчасного виявлення, запобігання, припинення та нейтралізації загроз інформаційній безпеці людини і громадянина, суспільства і держави;
- розвиток нормативно-правової бази для регулювання процесів розвитку інформаційного простору і його захисту від зовнішніх загроз та її гармонізація з нормами міжнародного права, вимогами міжнародного співробітництва, нормами і стандартами Європейського Союзу;
- розробка та реалізація ефективної державної інформаційної політики з метою розвитку національного інформаційного простору та гармонізації системи управління і координації між суб'єктами, які реалізують державну інформаційну політику та державну політику в сфері інформаційної безпеки; налагодження співпраці держави з громадським та приватним секторами, а також сприяння міжнародному співробітництву з метою реалізації державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки, а також створення якісного національного інформаційного продукту;
- всебічне сприяння, державна підтримка та пріоритетність створення і розповсюдження національного інформаційного продукту, в тому числі за межі України;
- використання українського національного інформаційного продукту для поширення в міжнародному інформаційному середовищі загальнолюдських цінностей та інформаційного розвитку людства, зокрема обмін із закордонними партнерами України баченням, підходами та механізмами протистояння новітнім викликам, спрямованим на демократичні цінності та свободу слова в інформаційному просторі, що були інспіровані деструктивною політикою інших держав.

СУБ'ЄКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Суб'єктами забезпечення інформаційної безпеки є:

громадяни України, об'єднання громадян, громадські організації та інші інститути громадянського суспільства;

Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, інші центральні органи виконавчої влади та органи сектору безпеки і оборони України;

засоби масової інформації та комунікації різних форм власності, підприємства, заклади, установи та організації різних форм власності, що здійснюють інформаційну діяльність;

наукові установи, освітні і навчальні заклади України, які, зокрема, здійснюють наукові дослідження та підготовку фахівців за різними напрямками інформаційної діяльності, в галузі інформаційної безпеки.

ДОКТРИНА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Указом Президента України

від 25 лютого 2017 року № 47/2017

стратегічні комунікації – скоординоване і належне використання комунікативних можливостей держави – публічної дипломатії, зв'язків із громадськістю, військових зв'язків, інформаційних та психологічних операцій, заходів, спрямованих на просування цілей держави;

урядові комунікації – комплекс заходів, що передбачають діалог уповноважених представників Кабінету Міністрів України з цільовою аудиторією з метою роз'яснення урядової позиції та/або політики з певних проблемних питань;

кризові комунікації – комплекс заходів, що реалізуються державними органами України у кризовій ситуації і передбачають їх діалог із цільовою аудиторією з питань, що стосуються кризової ситуації;

стратегічний наратив – спеціально підготовлений текст, призначений для вербального викладення у процесі стратегічних комунікацій з метою інформаційного впливу на цільову аудиторію.

ДОКТРИНА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Доктрина базується на принципах додержання прав і свобод людини і громадянина, поваги до гідності особи, захисту її законних інтересів, а також законних інтересів суспільства та держави, забезпечення суверенітету і територіальної цілісності України.

Метою Доктрини є уточнення засад формування та реалізації державної інформаційної політики, насамперед щодо протидії руйнівному інформаційному впливу Російської Федерації в умовах розв'язаної нею гібридної війни.

Національними інтересами України в інформаційній сфері є:

1) життєво важливі інтереси особи:

- ❖ забезпечення конституційних прав і свобод людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації;
- ❖ забезпечення конституційних прав людини на захист приватного життя;
- ❖ захищеність від руйнівних інформаційно-психологічних впливів;

НАЦІОНАЛЬНИМИ ІНТЕРЕСАМИ УКРАЇНИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

2) життєво важливі інтереси суспільства і держави:

- ❖ захист українського суспільства від агресивного впливу деструктивної пропаганди, передусім з боку Російської Федерації;
- ❖ захист українського суспільства від агресивного інформаційного впливу Російської Федерації, спрямованого на пропаганду війни, розпалювання національної і релігійної ворожнечі, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом або порушення суверенітету і територіальної цілісності України;
- ❖ всебічне задоволення потреб громадян, підприємств, установ і організацій усіх форм власності у доступі до достовірної та об'єктивної інформації;
- ❖ забезпечення вільного обігу інформації, крім випадків, передбачених законом;
- ❖ розвиток та захист національної інформаційної інфраструктури;
- ❖ збереження і примноження духовних, культурних і моральних цінностей Українського народу;
- ❖ забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України;
- ❖ вільний розвиток, використання і захист мов національних меншин та сприяння вивченню мов міжнародного спілкування;
- ❖ зміцнення інформаційних зв'язків з українською діаспорою, сприяння збереженню її етнокультурної ідентичності;

НАЦІОНАЛЬНИМИ ІНТЕРЕСАМИ УКРАЇНИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

- ❖ розвиток медіа-культури суспільства та соціально відповідального медіа-середовища;
- ❖ формування ефективної правової системи захисту особи, суспільства та держави від деструктивних пропагандистських впливів;
- ❖ створення з урахуванням норм міжнародного права системи і механізмів захисту від негативних зовнішніх інформаційно-психологічних впливів, передусім пропаганди;
- ❖ розвиток інформаційного суспільства, зокрема його технологічної інфраструктури;
- ❖ безпечне функціонування і розвиток національного інформаційного простору та його інтеграція у європейський і світовий інформаційний простір;
- ❖ розвиток системи стратегічних комунікацій України;
- ❖ ефективна взаємодія органів державної влади та інститутів громадянського суспільства під час формування, реалізації державної політики в інформаційній сфері;
- ❖ забезпечення розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та інформаційних ресурсів України;
- ❖ захищеність державної таємниці та іншої інформації, вимоги щодо захисту якої встановлені законом;
- ❖ формування позитивного іміджу України у світі, донесення оперативної, достовірної і об'єктивної інформації про події в Україні до міжнародної спільноти;
- ❖ розбудова системи іномовлення України та забезпечення наявності іншомовного українського каналу в кабельних мережах та у супутниковому мовленні за межами України.

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

1) щодо забезпечення інформаційної безпеки:

- створення інтегрованої системи оцінки інформаційних загроз та оперативного реагування на них;
- удосконалення повноважень державних регуляторних органів, які здійснюють діяльність щодо інформаційного простору держави, з метою досягнення адекватного рівня спроможності держави відповідати реальним та потенційним загрозам національним інтересам України в інформаційній сфері;
- законодавче врегулювання механізму виявлення, фіксації, блокування та видалення з інформаційного простору держави, зокрема з українського сегмента мережі Інтернет, інформації, яка загрожує життю, здоров'ю громадян України, пропагує війну, національну та релігійну ворожнечу, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом або порушення територіальної цілісності України, загрожує державному суверенітету, пропагує комуністичний та/або націонал-соціалістичний (нацистський) тоталітарні режими та їхню символіку;
- визначення механізмів регулювання роботи підприємств телекомунікацій, поліграфічних підприємств, видавництв, телерадіоорганізацій, телерадіоцентрів та інших підприємств, установ, організацій, закладів культури та засобів масової інформації, а також використання місцевих радіостанцій, телевізійних центрів та друкарень для військових потреб і проведення роз'яснювальної роботи серед військ та населення; заборони роботи приймально-передавальних радіостанцій особистого та колективного користування і передачі інформації через комп'ютерні мережі в умовах запровадження правового режиму воєнного стану;

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

- ❑ оптимізація законодавчих механізмів реалізації зобов'язань України в межах Європейської конвенції про транскордонне телебачення щодо держав, які не є підписантами зазначеної Конвенції;
- ❑ створення і розвиток структур, що відповідають за інформаційно-психологічну безпеку, насамперед у Збройних Силах України, з урахуванням практики держав - членів НАТО;
- ❑ розвиток і захист технологічної інфраструктури забезпечення інформаційної безпеки України;
- ❑ забезпечення повного покриття території України цифровим мовленням, насамперед у прикордонних районах, а також тимчасово окупованих територій;
- ❑ розвиток цифрового мовлення, унеможливлення впливу на його інфраструктуру суб'єктів, що пов'язані з державою-агресором;
- ❑ побудова дієвої та ефективної системи стратегічних комунікацій;
- ❑ розвиток механізмів взаємодії держави та інститутів громадянського суспільства щодо протидії інформаційній агресії проти України;
- ❑ боротьба з дезінформацією та деструктивною пропагандою з боку Російської Федерації;
- ❑ посилення спроможностей сектору безпеки і оборони щодо протидії спеціальним інформаційним операціям, спрямованим на зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності, підрив обороноздатності України, деморалізацію особового складу Збройних Сил України та інших військових формувань, загострення суспільно-політичної ситуації;

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

- ❑ виявлення та притягнення до відповідальності згідно із законодавством суб'єктів українського інформаційного простору, що створені та/або використовуються державою-агресором для ведення інформаційної війни проти України, та унеможливлення їхньої підривної діяльності;
- ❑ унеможливлення вільного обігу інформаційної продукції (друкованої та електронної), насамперед походженням з території держави-агресора, що містить пропаганду війни, національної і релігійної ворожнечі, зміни конституційного ладу насильницьким шляхом або порушення суверенітету і територіальної цілісності України, провокує масові заворушення;
- ❑ проведення розвідувальними органами України акцій сприяння реалізації та захисту національних інтересів України в інформаційній сфері, протидії зовнішнім загрозам інформаційній безпеці держави за межами України;
- ❑ недопущення використання інформаційного простору держави в деструктивних цілях або для дій, що спрямовані на дискредитацію України на міжнародному рівні;

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

2) щодо забезпечення захисту і розвитку інформаційного простору України, а також конституційного права громадян на інформацію:

- стимулювання розвитку національного виробництва текстового і аудіовізуального контенту, зокрема шляхом створення системи квотування та проведення цільових конкурсів на надання грантів;
- забезпечення функціонування Суспільного телебачення і радіомовлення України, у тому числі його належного фінансування;
- створення системи мовлення територіальних громад, яка сприятиме розширенню комунікативних можливостей та зниженню конфліктності всередині громад;
- підтримка вітчизняної книговидавничої справи, зокрема перекладів іноземних творів, забезпечення ними навчальних закладів і бібліотек;
- розвиток правових інструментів захисту прав людини і громадянина на вільний доступ до інформації, її поширення, оброблення, зберігання та захист;
- комплексна підтримка розвитку механізмів саморегуляції засобів масової інформації на засадах соціальної відповідальності;
- підвищення медіа-грамотності суспільства, сприяння підготовці професійних кадрів для медіа-сфери з високим рівнем компетентності;
- удосконалення законодавчого регулювання інформаційної сфери відповідно до актуальних загроз національній безпеці;

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

2) щодо забезпечення захисту і розвитку інформаційного простору України, а також конституційного права громадян на інформацію:

- задоволення потреб населення тимчасово окупованих територій в об'єктивній, оперативній і достовірній інформації;
- повне покриття території України цифровим та інтернет-мовленням замість аналогового і надання рівних можливостей доступу кожному громадянину до інформаційних ресурсів мережі Інтернет;
- формування системи державної підтримки виробництва вітчизняного аудіовізуального продукту;
- пропагування, у тому числі через аудіовізуальні засоби, зокрема соціальну рекламу, основних етапів і досвіду державотворення, цінностей свободи, демократії, патріотизму, національної єдності, захисту України від зовнішніх і внутрішніх загроз;

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

3) щодо відкритості та прозорості держави перед громадянами:

- розвиток механізмів електронного урядування;
- сприяння розвитку можливостей доступу та використання публічної інформації у формі відкритих даних;
- інформування громадян України про діяльність органів державної влади, налагодження ефективної співпраці зазначених органів із засобами масової інформації та журналістами;
- проведення реформи урядових комунікацій;
- розвиток сервісів, спрямованих на більш масштабне та ефективно залучення громадськості до прийняття рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
- сприяння формуванню культури суспільної дискусії;

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

4) щодо формування позитивного міжнародного іміджу України:

- ґрунтовне реформування системи представлення інформації про Україну на міжнародній арені;
- розвиток публічної дипломатії, у тому числі культурної та цифрової;
- активізація скоординованої інформаційної роботи закордонних дипломатичних установ України;
- сприяння поширенню та розвитку системи іномовлення України;
- створення та забезпечення функціонування правового механізму взаємодії державних органів з інститутами громадянського суспільства з метою інформаційної підтримки комерційної, гуманітарної, просвітницької, культурної та іншої діяльності таких інститутів за межами України;
- постійний моніторинг пропаганди держави-агресора, розроблення та оперативна реалізація адекватних заходів протидії;
- недопущення використання міжнародного інформаційного простору в деструктивних цілях або для дій, що спрямовані на дискредитацію України на міжнародному рівні;
- реформування системи взаємовідносин з українською діаспорою шляхом забезпечення більш тісної співпраці та проведення ефективних заходів, зокрема в рамках комунікацій «від людини до людини»;
- участь у міжнародних культурних заходах з метою представлення національної культури та ідентичності;
- запровадження міжнародних культурних фестивалів в Україні з метою популяризації української культури та розвитку комунікацій «від людини до людини».